

KONFEDERASYON YÖNETİCİLERİNE ÇİFT HİZMET ÖDENEĞİ Mİ?

Aydınlık Gazetesi, 17 Şubat 2013

Yıldırım Koç

Sendikacılara kanundışı bir biçimde ödenen hizmet ödeneklerini örnekleriyle yazmıştım.

Şöyle özetleyeyim: 4857 sayılı İş Kanununun 112. maddesine ve ilgili Yargıtay kararlarına göre, sendikacıların her dört yılda bir aldıkları hizmet ödeneği, belirlenen kıdem tazminatı tavanını aşamaz. Günümüzde bir yıl için ödenen kıdem tazminatının tavanı 3,4 bin liradır. Dört yıl için bu tavan miktarı, 13,6 bin liradır. Halbuki bazı sendikacılar dört yılda bir 200-300 bin lira hizmet ödeneği almaktadır. Bu uygulama kanundışıdır.

Peki, konfederasyon yöneticileri için durum nasıl? Örneğin, Türk-İş'in genel sekreteri, hem Türk-İş'ten, hem de Türk Metal'den hizmet ödeneği alıyor mu?

Önce kanuna bakalım.

Aynı Dönem İçin İki Ayrı Hizmet Ödeneği Alınmaz

Kıdem tazminatının ödenme koşulları, yürürlükten kaldırılmış olan 1475 sayılı İş Kanununun halen yürürlükte bulunan 14. maddesinde belirlenmektedir. Bu maddeye göre, "Aynı kıdem süresi için bir defadan fazla kıdem tazminatı veya ikramiye ödenmez." Diğer bir deyişle, eğer, bir kişi aynı anda iki ayrı işyerinde çalışıyorsa ve hele her işyerinde hak ettiği kıdem tazminatı miktarı, kıdem tazminatı tavanını aşarsa, bu işyerlerinden yalnızca birinden kıdem tazminatı alabilir.

Bir sendikacı hem konfederasyonda, hem de kendi sendikasında profesyonel sendikacılık yapıyorsa, aynı dönem için bu iki örgütten de hizmet ödeneği alamaz.

Böyle yaparsa, kanunu iki kez çiğnemiş olur.

Birinci çiğneme, kıdem tazminatı tavanını aşan bir hizmet ödeneğinin alınmasıdır.

İkinci çiğneme, aynı çalışma dönemi için iki ayrı örgütten hizmet ödeneği alınmasıdır.

Türk-İş örneğine bakalım.

Türk-İş'in tüzüğüne göre, konfederasyon yöneticilerinin her bir hizmet yılı için alacakları hizmet ödeneği miktarı, brüt giydirilmiş aylık kazançlarının 1,5 katıdır (45 günlük ücretleridir). Türk-İş tüzüğünün "hizmet ödeneği ve tazminatlar" başlıklı 28. maddesine göre de "para ve para ile ölçülmesi mümkün sosyal ödentilerin 45 günlük brüt tutarına tekabül eden miktar net olarak yönetici hizmet ödeneği olarak ödenir."

13,6 Bin Lira mı, Yaklaşık 400 Bin Lira mı?

Ramazan Ağar'ı örnek olarak alalım.

Yol-İş'in ve Türk-İş'in genel kurulları 2014 yılında yapılacak.

Yol-İş'in tüzüğüne göre, sendikacıların hizmet ödeneği 60 günlük brüt giydirilmiş ücretleri üzerinden hesaplanıyor.

Yol-İş'in 6-8 Temmuz 2007 tarihinde yapılan 8. Olağan Genel Kurulu'nda alınan "hizmet teşvik ödeneği" başlıklı madde şöyledir: "Sendikamız Yönetim Kurulu üyelerinden seçime girmeyen veya girip de kaybedenler veya seçilenler ile Sendikamız Şubelerinde yeniden seçilenlere Sendika Genel Merkezine başvurmaları halinde Sendikamız 8. Olağan Genel Kurulunu izleyen en geç 30 gün içerisinde Sendika Yöneticiliğinde geçen her bir yıl için 60 (altmış) günlük brüt ücret tutarının neti, ayrıca her türlü sosyal yardım, ikramiye ve diğer ödemelerin 60 (altmış) güne isabet edecek brüt tutarının netinin ilavesi ile bir önceki döneme ait Hizmet Teşvik Ödeneği ödenir. Her türlü yasal kesintiler sendikaca karşılanır."

Ramazan Ağar'ın Yol-İş'ten aldığı aylık net ücreti bilmiyorum; ancak 13-14 bin liradan az değildir. Umarım kamuoyuna net aylık ücretini açıklar da öğreniriz. Türk-İş'teki aylık net ücretini de bilmiyorum. En azından 5-6 bin lira da o tutar.

Acaba 2014 yılında kanunlara uygun davranarak toplam hizmet ödeneği olarak yaklaşık 13,6 bin lira mı alacak, yoksa hem tavanı aşarak, hem de aynı anda iki yerden hizmet ödeneği alıp, 400-500 bin lira mı?

Bir öğrenebilsek, bazı sendikacıların davranışlarını daha iyi yorumlayabiliriz.